

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DIH-709-32( )/17/JS

Warszawa,   maja 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 37 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Rest – Krak Gastrox Sp. z o.o., Sp. k. z siedzibą w Żywcu od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie nr 13/2017 z 27 stycznia 2017 r. (nr akt sprawy: WŻ.8361.196.2016), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 4.400,00 zł (słownie: cztery tysiące czterysta złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu dwudziestu ośmiu partii produktów (w tym 23 własnej produkcji w opakowaniach jednostkowych i 5 oferowanych „luzem”) o łącznej wartości 2.126,36 zł, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 2, 17, 26 sierpnia, 15 września i 31 października 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie, zwanego dalej również „*Małopolskim WIIH*”, w placówce „*Krakowiacy i Górale*” mieszczącej się w Krzyszkowicach 310, należącej do przedsiębiorcy Rest – Krak Gastrox Sp. z o.o., Sp. k. z siedzibą w Żywcu, zwanego dalej również „*strona*”, stwierdzono niewłaściwą jakość handlową z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie dwudziestu ośmiu partii produktów o łącznej wartości 2.126,36 zł, w tym:

- 23 partii własnej produkcji w opakowaniach jednostkowych tj.: pierogów z mięsem, pasztetu z jelenia 300g – 2 partie, dżemu agrestowego 310g – 7 partii, dzika w galarecie 450g – 5 partii, pasztetu z dzika 300g – 8 partii
- 5 partii oferowanych „luzem”, tj.: schabu gotowanego, baleronu, szynki gotowanej, kiełbasy wołowo-wieprzowej, pasztetu wieprzowego.

Stwierdzone nieprawidłowości w oznakowaniu produktów opakowanych polegały na:

➤ **nieuwidocznieniu:**

- w nazwie środka spożywczego albo bezpośrednio przy niej lub w wykazie składników procentowej ilości mięsa występującego w nazwie pasztetu z jelenia (2 partie), dzika w galarecie (5 partii), pasztetu z dzika (8 partii), pierogach z mięsem (1 partia), co stanowiło naruszenie przepisów zawartych w: art. 9 ust. 1 lit. d) w związku z art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. L Nr 304 z dnia 22.11.2011r., str. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”.
- danych szczegółowych towarzyszących nazwie – pasztet z jelenia (2 partie), dżem agrestowy (7 partii), pasztet z dzika (8 partii), dzik w galarecie (5 partii), a dotyczących warunków fizycznych jakim je poddano – pasteryzacja, co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 lit. a) w związku z art. 17 ust. 1 oraz Zał. VI część A pkt 1 rozporządzenia 1169/2011,
- instrukcji użycia pierogów z mięsem, co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 lit. j) rozporządzenia 1169/2011,
- masy netto (podano tylko ilość w sztukach) na opakowaniach pierogów z mięsem, co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 lit. e) rozporządzenia 1169/2011,
- daty cyfrowej odnoszącej się do terminu przydatności do spożycia oraz numeru partii produkcyjnej dla dżemu agrestowego (1 partia), co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 lit. f) rozporządzenia 1169/2011 oraz § 1 ust. 1 w związku z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004r. w sprawie *szczególowego zakresu i sposobu znakowania niektórych grup i rodzajów artykułów rolno-spożywczych kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej* (Dz. U. z 2004 r. nr 83, poz. 772),
- niektórych składników w wykazie składników w przypadku:
  - * pierogów z mięsem, pasztetu z jelenia i pasztetu z dzika przy pozycji przyprawy - dodatków do żywności obecnych w nich i nadal pełniących funkcje technologiczne w gotowym produkcie – wzmacniaczy smaku: glutaminianu monosodowego (obecnego w Vega i delikat) i inozydianu disodowego (obecnego w Vega), barwników: ryboflawiny, kurkuminy (obecnych w Vega), karmelu amoniakalnego (obecnego w delikat), kwasu cytrynowego (obecnego w delikat), selera (alergenu obecnego w Vega),

- * pasztetu z jelenia i pasztetu z dzika przy pozycji bułka tarta jej składników, w tym informacji o obecnych alergenach – mąki pszennej, sezamu,
  - * pasztetu z jelenia i pasztetu z dzika składników faktycznie użytych w procesie produkcji – podgardle wieprzowe, wątróbka drobiowa i olej rzepakowy,
  - * dżemu agrestowego składnika faktycznie użytego w procesie produkcji – Żelfixu 3:1 wraz z jego wykazem składników lub samego wykazu składników – cukru, substancji żelującej (pektyny), regulatora kwasowości (kwasu cytrynowego), substancji konserwującej (kwas sorbowego),
  - * dzika w galarecie składnika faktycznie użytego w procesie produkcji – żelatyny spożywczej wieprzowej,
  - * dzika w galarecie przy składniku rosół, informacji o obecności selera (alergenu), co stanowiło naruszenie art. 9 ust. 1 lit. b) - c) w związku z art. 21 i Zał. VII część E pkt 1 oraz 2a-b.
- w tym samym polu widzenia co nazwa wyrażen „sporządzono z ... g owoców na 100 g produktu” i „łączna zawartość cukru ... g na 100 g produktu” w oznakowaniu dżemu agrestowego (7 partii), co stanowiło naruszenie § 12 ust. 4 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015r., poz. 29 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”

➤ **zamieszczeniu na opakowaniach:**

- pierogów z mięsem dobrowolnej informacji o treści „100% Naturalne” wprowadzającej konsumentów w błąd, gdyż faktycznie do ich produkcji użyto: przyprawy warzywnej Vega i przyprawy w płynie Knorr, zawierających w swoim składzie substancje dodatkowe, które dalej pełnią takie funkcje w gotowym produkcie – w składzie przyprawy warzywnej Vega wymieniono wzmacniacz smaku: glutaminian monosodowy i inozynian disodowy oraz barwnik: ryboflawina i kurkumina, natomiast w przyprawie w płynie Knorr wymieniono wzmacniacz smaku (glutaminian monosodowy), barwnik (karmel amoniakalny), kwas (kwas cytrynowy), co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1169/2011,
- pierogów z mięsem, pasztetu z jelenia i pasztetu z dzika dobrowolnej informacji o treści: „Wyrób nie zawiera konserwantów ani innych sztucznych dodatków” wprowadzającej konsumentów w błąd, gdyż faktycznie do ich produkcji użyto składniki (przyprawy warzywnej Vega i przyprawy w płynie Knorr) zawierających inne dodatki niż konserwanty – w składzie przyprawy warzywnej Vega „wymieniono wzmacniacz smaku: glutaminian monosodowy i inozynian disodowy oraz barwnik: ryboflawina i kurkumina, natomiast w przyprawie w płynie Knorr wymieniono wzmacniacz smaku (glutaminian monosodowy), barwnik (karmel amoniakalny), kwas (kwas cytrynowy),

dalej pełniące takie funkcje w gotowych produktach, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1169/2011,

- dżemu agrestowego dobrowolnych informacji o treści „100% Naturalny” i „Wyrób nie zawiera konserwantów ani innych sztucznych dodatków” wprowadzającej konsumentów w błąd, gdyż faktycznie do jego produkcji użyto Żelfix 3:1 w proszku w skład którego wchodziły substancje żelujące (pektyny), regulator kwasowości (kwas cytrynowy), substancja konserwująca (kwas sorbowy), które dalej pełnią takie funkcje w gotowym produkcie, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1169/2011,
- dżemu agrestowego, dzika w galarecie, pasztetu z dzika nieczytelnej daty cyfrowej lub nieczytelnych poszczególnych jej składników odnoszących się do terminu przydatności do spożycia a tym samym nieczytelnego numeru partii produkcyjnej, co naruszało art. 13 ust. 1-2 rozporządzenia 1169/2011.

Stwierdzone nieprawidłowości w oznakowaniu produktów oferowanych luzem (bez opakowań) polegały na:

- **niepodaniu w miejscu sprzedaży na wywieszce lub w inny sposób** w miejscu dostępnym bezpośrednio dla konsumenta finalnego wykazu składników dla przetworów mięsnych tj.: schabu gotowanego, baleronu, szynki gotowanej, kielbasy wołowo-wieprzowej, pasztetu wieprzowego oraz
- **podaniu nieprawidłowej nazwy na wywieszce (znajdującej się przy oferowanej wędlinie)**, tj. nazwy „Kielbasa wołowo-wieprzowa”, podczas gdy na etykiecie producenta pochodzącej z opakowania zbiorczego widniało „Kielbasa wieprzowo-wołowa”, a w składzie wymieniono m.in. „mięso wieprzowe (86,6%), mięso wołowe (8,6%)”, co stanowiło naruszenie przepisów § 19 ust. 1 pkt 1, 3 oraz ust. 2 *rozporządzeniem w sprawie znakowania*.

Stwierdzone nieprawidłowości udokumentowano w Protokole kontroli z 31 października 2016 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.196.2016), którego jeden egzemplarz pozostawiono osobie upoważnionej do reprezentowania strony.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 28 listopada 2016 r. (doręczonym zgodnie z potwierdzeniem odbioru w dniu 2.12.2016 r.), Małopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Rest – Krak Gastrox Sp. z o.o., Sp. k. z siedzibą w Żywcu, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu dwudziestu ośmiu partii produktów (w tym 23 własnej produkcji w opakowaniach jednostkowych i 5 oferowanych „luzem”) o łącznej wartości 2.126,36 zł, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie,

oraz pouczono ją o przysługującym prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania administracyjnego, m.in. składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów.

Z uwagi na to, że strona nie dostarczyła dokumentów dotyczących wielkości obrotów i przychodu firmy osiągniętych od czasu rozpoczęcia działalności gospodarczej, Małopolski WIIH postanowieniem z dnia 22 grudnia 2016 r. przedłużył termin prowadzonego postępowania administracyjnego do dnia 27 stycznia 2017 r., wzywając ją jednocześnie do dostarczenia powyższych danych w terminie 7 dni od daty doręczenia ww. aktu.

Pismem z 16 stycznia 2017 r. oraz prośbą złożoną telefonicznie w dniu 17 stycznia 2017 r. strona zwróciła się do Małopolskiego WIIH o ponowne przesłanie pism z 28 listopada 2016 r. Zostały one (wystąpienie i wszczęcie postępowania administracyjnego) wysłane w dniu 17 stycznia 2017 r. drogą elektroniczną (na wskazany adres: imprezy@krakowiacyigorale.pl).

Pismem z 20 stycznia 2017 r. strona przesłała informację o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych oraz o wysokości zarejestrowanego obrotu w czterech kasach fiskalnych, znajdujących się w kontrolowanej placówce. Nie skorzystała natomiast z innych przysługujących jej praw.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 27 stycznia 2017 r. (nr akt sprawy: WŻ.8361.196.2016), Małopolski WIIH wymierzył przedsiębiorcy Rest – Krak Gastrox Sp. z o.o., Sp. k. z siedzibą w Żywcu, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 4.400,00 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu dwudziestu ośmiu partii produktów (w tym 23 własnej produkcji w opakowaniach jednostkowych i 5 oferowanych „luzem”) o łącznej wartości 2.126,36 zł, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie.

Pismem z 9 lutego 2017 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie i umorzenie postępowania pierwszej instancji w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji. Z najdalej posuniętej ostrożności wymierzenie kary w minimalnej prawem przewidzianej wysokości.

Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a to:

- art. 7 Kpa i 10 § 1 oraz 77 § 1 Kpa polegające na niezapewnieniu jej czynnego udziału w sprawie, a w szczególności niewyznaczenia terminu końcowego zaznajomienia się z aktami postępowania przed wydaniem decyzji, co uniemożliwiło jej podjęcie obrony i wypowiedzenia się co do gromadzonego materiału dowodowego i miało zasadniczy wpływ na wydanie zaskarżonej decyzji,

- 107 § 1 i 3 Kpa polegające na sporządzeniu uzasadnienia w sposób sprzeczny z tym przepisem i niewyjaśnieniu podstawy prawnej zaskarżonej decyzji, a w szczególności faktów, którym organ dał wiarę oraz faktów i dowodów, którym odmówił wiary oraz przyczyn przyjęcia takiego stanowiska,
- art. 40a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 4 ustawy o jakości handlowej polegające na niewłaściwym zastosowaniu prowadzącym do nieuzasadnionego przyjęcia, iż oznaczenia produktów nie odpowiadały jakości handlowej, z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.
z daleko posuniętej ostrożności
- art. 40a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 4 oraz art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej polegające na wymierzeniu rażąco surowej kary.

W uzasadnieniu odwołania strona wskazała, że jej zdaniem postępowanie administracyjne w niniejszej sprawie było prowadzone w sposób sprzeczny z przepisami zapewniającymi stronie czynny udział na każdym etapie postępowania, możliwość wypowiedzenia się co do zgromadzonego materiału, a w szczególności zaznajomienia się z aktami przed wydaniem decyzji. W opinii strony organ pierwszej instancji po przeprowadzeniu kontroli zasadniczo prowadził postępowanie nie informując o jego etapach oraz wynikach, co strona poczytywała za możliwość umorzenia postępowania z uwagi na brak przesłanek do prowadzenia postępowania. Strona stwierdziła także, że z uzasadnienia zaskarżonej decyzji wynika jedynie, że organ stwierdził inny skład produktów aniżeli faktycznie zamieszczony na etykiecie oraz wskazał liczne przepisy w oparciu o które prowadził postępowanie pomijając przy tym w całości wyjaśnienia stronie w oparciu o jakie dowody i czynności oraz kiedy przeprowadzone przyjął, iż dopuścił się czynu za który została mu wymierzona kara. Na samym końcu strona wskazała, że kwota kary jest rażąco wygórowana z uwagi na wysokie koszty funkcjonowania firmy.

Pismem z 3 marca 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Rest – Krak Gastrox Sp. z o.o., Sp. k. z siedzibą w Żywcu, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa

żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 8 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii – importer danego środka na rynek Unii. Jak stanowi natomiast art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Zgodnie zaś z art. 8 ust. 5 tego rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Rozporządzenie 1169/2011 w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1169/2011 informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności, co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Przepis art. 9 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 stanowi, że w oznakowaniu opakowanej żywności przeznaczonej dla konsumenta obowiązkowe jest podanie między innymi nazwy żywności (lit. a), wykazu składników (lit. b), wszelkich składników lub substancji pomocniczych (...) powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, użytych przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecnych w produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie (lit. c), ilości określonych składników lub kategorii składników (lit. d), ilości netto żywności (lit. e), daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia (...) (lit. f), instrukcji użycia, w przypadku gdy w razie braku takiej instrukcji odpowiednie użycie danego środka spożywczego byłoby utrudnione (lit. j).

W myśl art. 13 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, bez uszczerbku dla przepisów krajowych przyjętych na mocy art. 44 ust. 2, obowiązkowe informacje na temat żywności

muszą być umieszczone w widocznym miejscu w taki sposób, aby były dobrze widoczne, wyraźnie czytelne oraz, w stosownych przypadkach, nieusuwalne. Nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte, pomniejszone ani przerwane jakimikolwiek innymi nadrukami, ilustracjami czy innym materiałem.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Według § 12 ust. 4 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie znakowania w tym samym polu widzenia co nazwa należy wskazać zawartość owoców produkcie gotowym do spożycia przy użyciu wyrażeń „sporządzono z ... g owoców na 100 g produktu” i „łączna zawartość cukru ... g na 100 g produktu”.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 1, 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011, wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (składniki alergenne).

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie znakowania, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i

wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji zakwestionował, dwadzieścia osiem partii produktów (w tym 23 własnej produkcji w opakowaniach jednostkowych i 5 oferowanych „luzem”) o łącznej wartości 2.126,36 zł, oferowanych do sprzedaży, w placówce należącej do strony nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie. Zdaniem Prezesa UOKiK, Małopolski WIIH właściwie uznał, że strona wprowadziła do obrotu ww. partie produktów o niewłaściwej jakości handlowej, co skutkowało wymierzeniem jej kary pieniężnej z tego tytułu.

Odwołując się od decyzji, strona wniosła o jej uchylenie i umorzenie postępowania pierwszej instancji w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a to:

- art. 7 Kpa i 10 § 1 oraz 77 § 1 Kpa polegające na niezapewnieniu odwołującemu czynnego udziału w sprawie, a w szczególności niewyznaczenia terminu końcowego zaznajomienia się z aktami postępowania przed wydaniem decyzji, co uniemożliwiło odwołującemu podjęcie obrony i wypowiedzenia się co do gromadzonego materiału dowodowego i miało zasadniczy wpływ na wydanie zaskarżonej decyzji,
- 107 § 1 i 3 Kpa polegające na sporządzeniu uzasadnienia w sposób sprzeczny z tym przepisem i niewyjaśnieniu podstawy prawnej zaskarżonej decyzji, a w szczególności faktów którym organ dał wiarę oraz faktów i dowodów, którym odmówił wiary oraz przyczyn przyjęcia takiego stanowiska,
- art. 40a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 4 ustawy o jakości handlowej polegające na niewłaściwym zastosowaniu prowadzącym do niezasadzonego przyjęcia iż oznaczenia produktów nie odpowiadały jakości handlowej, z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.
z daleko posuniętej ostrożności
- art. 40a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 4 oraz art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej polegające na wymierzeniu rażąco surowej kary.

Na samym końcu strona wskazała, że kwota kary jest rażąco wygórowana z uwagi na wysokie koszty funkcjonowania firmy.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że oznakowanie dwudziestu ośmiu partii produktów (w tym 23 własnej produkcji w opakowaniach jednostkowych i 5 oferowanych „luzem”) o łącznej wartości 2.126,36 zł, wprowadzonych do obrotu przez stronę, zostało zakwestionowane w toku kontroli przeprowadzonej w dniach 2, 17, 26 sierpnia, 15 września i 31 października 2016 r. w placówce „Krakowiacy i Górale” w mieszczącej się w Krzyszkowicach 310. Szczegóły w zakresie stanu faktycznego, jak również prawnego zostały zawarte w protokole kontroli z 31 października 2016 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.196.2016), z pełnym zacytowaniem naruszonych przepisów prawa. Należy też

zaznaczyć, że strona nie wniosła żadnych uwag bezpośrednio do protokołu kontroli, jak również na piśmie w ustawowym 7-dniowym terminie od dnia przedstawienia protokołu do podpisu, choć miała takie prawo na mocy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), o czym została w sposób prawidłowy pouczona. Zatem strona zgodziła się z ustaleniami kontroli zawartymi w protokole kontroli.

Ujawnione w trakcie kontroli nieprawidłowości dały podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, o czym strona została zawiadomiona pismem z 28 listopada 2016 r., doręczonym za potwierdzeniem odbioru w dniu 2 grudnia 2016 r., w którym została prawidłowo pouczona o przysługującym prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania administracyjnego, tj. m.in. składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów, zgodnie z art. 10 Kpa. Strona nie skorzystała z tych praw, nie udzieliła również odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne skierowane do niej wraz z ww. zawiadomieniem o wszczęciu postępowania administracyjnego.

Z uwagi na fakt niedostarczenia przez stronę również dokumentów dotyczących wielkości obrotów i przychodu osiągniętych od czasu rozpoczęcia działalności gospodarczej, postanowieniem z 22 grudnia 2016 r. (doręczonym 28 grudnia 2016 r.) Małopolski WIIH przedłużył termin prowadzonego postępowania do dnia 27 stycznia 2017 r., wzywając jednocześnie stronę do dostarczenia powyższych danych w terminie siedmiu dni od daty doręczenia ww. postanowienia. Dodatkowo w dniu 2 stycznia 2017 r., skierowano do strony pismo ponagląjące udzielenia odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne. Jak wynika z akt sprawy dopiero pismem z 16 stycznia 2017 r. oraz telefonicznie w dniu 17 stycznia 2017 r. strona zwróciła się do organu pierwszej instancji o ponowne przesłanie prawidłowo doręczonych pism z 28 listopada 2016 r. (wystąpienie pokontrolne i wszczęcie postępowania administracyjnego), które jeszcze raz zostały stronie wysłane w dniu 17 stycznia 2017 r., tym razem drogą elektroniczną na wskazany adres e-mail.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z 20 stycznia 2017 r., strona przesłała informację o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych oraz wysokości zarejestrowanego obrotu w czterech kasach fiskalnych, znajdujących się w kontrolowanej placówce.

Strona nie skorzystała z prawa składania wniosków dowodowych, czy innych przysługujących jej praw, mimo iż została o tym pouczona (dwukrotnie), a w wydanym postanowieniu z 22 grudnia 2016 r., Małopolski WIIH wskazał jednoznacznie termin zakończenia postępowania administracyjnego.

Zaznaczyć też należy, że poza wykorzystaniem ustaleń kontroli zawartych w protokole kontroli z 31 października 2016 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.196.2016), jak również szczegółowo przedstawionych w piśmie informującym o wszczęciu postępowania

administracyjnego, nie zostały przeprowadzone żadne czynności procesowe, mogące mieć wpływ na ocenę dotychczas zebranych materiałów dowodowych.

Zatem postawione zarzuty naruszenia art. 7 Kpa, art.10 § 1 oraz art. 77 § 1 Kpa w szczególności o braku możliwości wypowiedzenia się co do zgromadzonego materiału dowodowego, w złożonym odwołaniu, zdaniem Prezesa UOKiK nie znajdują uzasadnienia. Strona była w posiadaniu wszystkich dowodów znajdujących się w aktach sprawy oraz miała możliwość wypowiedzenia się co do nich, czego nie uczyniła. Wyznaczając w piśmie wszczynającym postępowanie administracyjne z 28 listopada 2016 r. termin możliwości wypowiedzenia się co do zebranych materiałów dowodowych i przysługujących praw, organ pierwszej instancji wskazał tym samym termin końcowego zaznajomienia się z aktami postępowania przed wydaniem decyzji z czego strona stara się uczynić zarzut.

Odnosnie zarzutu naruszenia przez organ pierwszej instancji art. 107 § 1 i 3 Kpa, Prezes UOKiK wskazuje, że decyzja administracyjna stanowi całość, w której poszczególne części, w szczególności podstawa prawna, przesłanki faktyczne, rozstrzygnięcie oraz jego uzasadnienie są nierozzerwalnie związane, wzajemnie się warunkują i uzupełniają, a więc powinny być oceniane łącznie. W ocenie Prezesa UOKiK, zaskarżona decyzja odpowiada wymogom art. 107 Kpa, gdyż odzwierciedla ustalenia faktyczne, a rozważania organu nawiązują do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przepisów prawa. Z akt sprawy wynika, że organ pierwszej instancji podjął wszelkie dostępne kroki w celu rzetelnego wyjaśnienia sprawy i zebrania wszystkich dowodów, ponadto na każdym etapie należycie informował stronę o podejmowanych czynnościach oraz pouczał ją o przysługujących jej uprawnieniach, pozostając tym samym w zgodzie z ogólnymi zasadami postępowania administracyjnego. Strona jako profesjonalista na rynku artykułów spożywczych powinna wykonywać działalność ze świadomością obowiązującego stanu prawnego i wynikających z niego konsekwencji, w szczególności w zakresie prowadzonej przez nią działalności. Z akt tych wynika, że materiał dowodowy pozwalał jednoznacznie na przyjęcie, że strona wprowadziła do obrotu produkty niezgodne z przepisami jakości handlowej ze względu na brak wymaganego przepisami oznakowania. Organ pierwszej instancji wydając zaskarżoną decyzję zebrał spójny i wyczerpujący materiał dowodowy, w sposób niebudzący wątpliwości dowodzący, że ustalony stan faktyczny daje podstawy do wymierzenia kontrolowanemu kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Jednakże organ drugiej instancji zauważa, że sposób zredagowania uzasadnienia zaskarżonej decyzji, w szczególności przedstawiony opis stanu faktycznego mógł zostać sformułowany w sposób bardziej przejrzysty i precyzyjny, w szczególności pod kątem zestawienia nieprawidłowości z naruszeniem konkretnych przepisów. Przytoczenie regulacji wraz z ich zacytowaniem dopiero na końcu opisu wszystkich nieprawidłowości może budzić wątpliwości co do tego, które przepisy zostały konkretnie naruszone w kontekście opisanych przez organ pierwszej instancji

nieprawidłowości. Dysponując kompletnym materiałem dowodowym w niniejszej decyzji Prezesa UOKiK nieścisłości te zostały usunięte.

Odnosząc się do zarzutu niewłaściwego zastosowania art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej prowadzącego do nieuzasadnionego, zdaniem strony, przyjęcia iż oznaczenia produktów nie odpowiadały jakości handlowej, Prezes UOKiK z całą stanowczością stwierdza, że zakwestionowane przez Małopolskiego WIIH produkty oferowane w placówce „Krakowiacy i Górale” należącej do przedsiębiorcy Rest – Krak Gastrox Sp. z o.o., Sp. k. z siedzibą w Żywcu nie spełniały wymagań przepisów z zakresu oznakowania artykułów rolno-spożywczych.

Nie ulega, wątpliwości, że w niniejszej sprawie strona nie zapewniła konsumentom pełnych informacji o oferowanych produktach. Tym samym strona odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułu rolno-spożywczego niewłaściwej jakości handlowej. Nieprawidłowe oznakowanie stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami powszechnie obowiązującego polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prezes UOKiK zauważa również, że przepisy te zostały ustanowione dla zapewnienia konsumentom rzetelnej informacji o nabywanych środkach spożywczych, bez konieczności podejmowania dodatkowych działań zmierzających do ich uzyskania. Brak pełnej i zgodnej z prawdą informacji o składnikach, w tym obecności alergenów, w istotny sposób narusza prawa konsumentów. Dodać należy, że celem prawa żywnościowego, zgodnie z art. 8 rozporządzenia 178/2002, jest ochrona interesów konsumentów dlatego jego przestrzeganie powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Wprowadzanie na rynek żywności, która nie jest oznakowana w sposób w przepisach przewidziany, jak w przedmiotowej sprawie, pozbawia konsumentów możliwości świadomego wyboru. Żywność taka nie odpowiada wymogom w zakresie jakości i jako taka nie powinna być wprowadzona na rynek, co wynika z art. 4 o jakości handlowej.

W kwestii wysokości kary, która w odczuciu strony jest rażąco wygórowana, Prezes UOKiK wskazuje, że Małopolski WIIH zastosował karę pieniężną będącą dwukrotnością wartości zakwestionowanych produktów. Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej mógł wymierzyć karę w wysokości odpowiadającej pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej do obrotu, która w tym przypadku wynosiłaby 10.631,8 zł (5 x 2.126,36 zł). Należy przy tym zaznaczyć, że braki w oznakowaniu dotyczyły dwudziestu ośmiu partii produktów, a nie kilku produktów.

Prezes UOKiK wskazuje, że celem ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jest przede wszystkim ochrona konsumentów przed nieuczciwymi praktykami

handlowymi, dlatego też kary wymierzone w tego rodzaju sprawach, po uwzględnieniu kryteriów ich wymierzania określonych w art. 40a ww. ustawy, nie mogą być symboliczne.

Zauważyć też należy, że ww. art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań wspomnianego prawa. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisów ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Odpowiedzialność obiektywna jest więc niezależna od jakichkolwiek okoliczności.

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą wysokości kary pieniężnej wymierzonej stronie na mocy decyzji Małopolskiego WIIH. Nie ulega wątpliwości, że strona w niniejszej sprawie nie zapewniła konsumentom pełnych informacji o oferowanych produktach. Tym samym strona odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej. Nieprawidłowe oznakowanie stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami powszechnie obowiązującego polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że ustalając wysokość kary pieniężnej, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę wszystkie przesłanki wymienione w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, tj. stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkość jej obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych produktów, co znajduje swój wyraz w treści zaskarżonej decyzji.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie zdaniem Prezesa UOKiK wymierzona kara, zgodnie z art. 17 ust 2 rozporządzenia 178/2002, spełni funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek

bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Pan Wieńczysław Grzyb
Kancelaria Adwokacka
„Grzyb i Grzyb”
pełnomocnik
Rest – Krak Gastrox Sp. z o.o. Sp.k.
z siedzibą w Żywcu
ul. Batorego 16
34-300 Żywiec
2. Małopolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Krakowie
3. a/a